

FINNSAM:s vinterkonferens i Smedjebacken 28-29 januari 2006

Av Tor Eriksson, Örebro

Lördagen den 28 januari

I *Bystugan* vid *Norrbärke Hembygdsgrård*, samlades ett tjugotal entusiaster under temat *hantverk*. För första gången anordnade Finnsam en helg för personer som ville lära sig mer om detta ämne och kanske även pröva på något hantverk.



Christina Norlander, som ansvarade för konferensen, hälsade oss välkomna till *Smedjebacken*. Smidiesbacken eller Smedbacken var förvaringsplats för smidesjärn och träkol i väntan på vidare transport. Norrbärke Hembygdsförening har helt nyligen köpt huset, där vi skulle hålla till. Tidigare har byggnaden ägts av bl.a. missionsförsamlingen. Utifrån boken *Arbete och redskap*, som är en lärobok i etnologi, berättade Christina sedan lite om vardagslivet förr. Kvinnorna gjorde i princip allt. Jordbruket kombinerades med hantverk och slöjd. Dagen styckades förr sönder av måltider och kvinnornas hushållsarbete var tungt.

Konferensdeltagarna fann under de här två dagarna många frågor att diskutera och tiden för dessa diskussioner var för en gång skull ordentligt tilltagen. Ett förhållande som framkom var att arbetet förr var en livsstil, vilket det ju inte är idag.

Marianne Silfverin dukade så ett bord med näverprodukter. Eftersom näver består av flera lager är det särskilt bra att fläta med. Man skalar bort den vita sidan av nävern först innan man flätar.





Marianne, som har haft kurser i näverflätning, visade oss sedan hur man flätar nävern. Den kan användas till mjölkflaskor, skor, ryggsäckar och många andra föremål.

Lena Gribing hade lastat sin bil full med bl.a. lin- och ullartiklar. Hon berättade att lin och ull är utomordentliga material att använda. De är behagliga för kroppen vare sig det är varmt eller kallt i luften. Lin bevaras länge ovan mark och blir vackrare med tiden. Emellertid bevaras lin dåligt under jorden. Ull bevaras bättre under marken, men är utsatt för ohyra ovanför marken. Man kan ha ull direkt på kroppen. Det är en missuppfattning att ull kliar. Det gör den bara till en början. Man vänjer sig om ullen är av mjuk och fin kvalitet. Ullfibern masserar och våt ull utvecklar värme. Lena visade oss bl.a. ett gammalt handgjort linnelakan och en kappa av ull, som hon har gjort själv. Vi fick också se en mössa som har nålbundits med en bennål.



Lena Gribing visar en egengjord korg av granrötter



Lena Gribing håller en linneduk

Intresserade deltagare fick prova kardning och tovning av ull eller kardning och spinning på slända. Under tiden som Lena förevisade sitt lin- och ullhantverk pågick smide i hembygdsgårdens smedja. Några personer passade på att prova den aktiviteten. Några deltagare hjälpte till med beredningen av motti och fläsk på värmländskt vis, och vi lät oss väl smaka. En stillsam kväll med lite tovning, en promenad och kortskrivning på vandrarhemmet avslutade så min dag.



*Spinning på slända
Kardning av ull*



Lin diskuteras



Skogsfinnarnas textilier avhandlas



Lena Gribing tovar en hatt

Söndagen den 29 januari



Gruppen samlades åter i Bystugan, där dagen inleddes med en sammanfattande diskussion kring gårdagens händelser. *Gun Sörbring* är finnättling med anknytning till södra Medelpad. Hon har som uppdrag i Smedjebackens kommun att ta ut lärare och elever ur klassrummen och knyta kontakter med näringslivet, hembygdsrörelsen och liknande. Gun gör olika historiska teman tillsammans med Ekomuseum Bergslagen. Skolbarnen har gjort tidsresor på hembygds gårdarna. Det kan t.ex. vara en skördefest med de fyra sädesslagen, där Gun gör rollspel med barnen.

Gun Sörbring är iklädd pilgrimsdräkt



En rundvandring på *Norrbärke Hembygds gård* blev det sedan, då vi bl.a. besökte rian och spannmålsmagasinet med dess museum. Tyvärr finns en springa i taknocken på spannmålsmagasinet. Av den anledningen låg det ett stråk av snö inne i byggnaden. Ett litet skolmuseum vandrade vi förbi på området. Under de här dagarna samtalandes det om hur lite vi egentligen vet om det kvinnliga hantverket och vad som är typiskt skogsfinst. Alla var överens om att ämnet bör behandlas vidare vid senare tillfälle.

Efter att ha tackat *Christina Norlander och andra* som har varit inblandade i helgens program återvände vi så nöjda och glada hemåt.